



Finansdepartementet

Ekofinrådets möte den 8 december 2023

Kommenterad dagordning

Enligt den preliminära dagordning som presenterades den 23 november 2023. Sedan dess har information tillkommit om följande revideringar i dagordningen: en dagordningspunkt (11) ska beslutas som A-punkt. Därtill har revideringar gjorts i dagordningspunkt 8 b.

1. Godkännande av dagordningen
2. (ev.) Godkännande av A-punkter

Lagstiftningsöverläggningar

3. Ett anpassat paket för nästa generation egna medel
 - Diskussionspunkt

Rådet väntas få en lägesuppdatering om de pågående förhandlingarna om kommissionens reviderade förslag till nya egna medel, med möjlighet till diskussion.

Överläggning med finansutskottet om det aktuella förslaget ägde rum den 5 juli 2023. Samråd med EU-nämnden ägde rum den 5 juli 2023.

Den 20 juni 2023 presenterade kommissionen ett förslag till revidering av rådets beslut om systemet för EU:s egna medel.

Förslaget beskrivs närmare i faktapromemoria 2022/23:FPM108.

Förslaget innehåller revideringar av två av kommissionens tidigare förslag till nya egna medel från december 2021. Det tidigare förslaget utgjordes av tre nya baser för egna medel: (i) 25 procent av intäkterna från det existerande och utvidgade utsläppshandelssystemet, (ii) 75 procent av intäkterna från den föreslagna gränsjusteringsmekanismen för koldioxidutsläpp vid unionens gränser (CBAM), samt (iii) 15 procent av de intäkter som genereras genom vinstomfördelningsåtgärden inom G20/OECD-överenskommelsen (Pelare 1).

De nu föreslagna revideringarna innebär att procentandelen av intäkterna från utsläppshandelssystemet ökar från 25 till 30 procent. Därtill föreslår kommissionen en teknisk justering av CBAM som en följd av ökad centralisering i den underliggande sektorslagstiftningen. Inga revideringar föreslås för basen som ska utgöras av intäkter från Pelare 1.

Därutöver föreslår kommissionen att det inrättas ett nytt eget medel bestående av en komponent baserad på företagsvinststatistik. Förslaget innebär att 0,5 procent av bolagens teoretiska vinstbas i EU ska utgöra ett eget medel. Komponenten föreslås vara ett tillfälligt eget medel och ersättas med en EU-gemensam bolagsskattebas om, och i sådana fall när, en sådan finns på plats.

Sedan förslaget presenterades har det diskuterats på politisk och teknisk nivå i rådet. Det finns fortfarande flera utestående frågor och ett beslut är inte sannolikt i närtid.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att systemet för egna medel fungerar väl och ser inget omedelbart behov av att reformera systemet. Regeringen anser vidare att den svenska EU-avgiften ska hållas nere på lång sikt. Regelverket för systemet för egna medel bör därför inte förändras så att Sveriges betalningsandel ökar.

Regeringen är principiellt emot att befogenheter på skatteområdet flyttas från medlemsstaterna till EU-nivån. Regeringen motsätter sig därför införandet av egna medel baserade på en ny skattebas.

4. Översynen av den ekonomiska styrningen
 - a) Förordningen om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och multilateral budgetövervakning
 - b) Förordningen om påskyndande och klargörande av genomförandet av förfarandet vid alltför stora underskott
 - c) Direktivet om krav på medlemsstaternas budgetramverk
- Besluts punkt

Rådet väntas behandla kommissionens förslag till lagstiftningspaket om en reform av EU:s ekonomiska styrning. Liksom inför Ekofinrådets möten den 17 oktober och 9 november 2023 är ordförandeskapets ambition i dagsläget att rådet ska besluta om att anta en allmän riktlinje på mötet.

Överläggning med finansutskottet om lagstiftningspaketet ägde rum den 13 juni 2023. Finansutskottet fick senast information om lagstiftningspaketet den 23 november 2023. Samråd med EU-nämnden har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 3 november 2023.

Den 26 april 2023 presenterade kommissionen tre lagstiftningsförslag i syfte att reformera EU:s regler för ekonomisk styrning.

För det första föreslår kommissionen att den befintliga förordningen som reglerar den så kallade förebyggande delen av stabilitets- och tillväxtpakten ersätts med en ny förordning. Förslaget innebär bland annat att medlemsstaterna ska ta fram medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer med en landsspecifik utgiftsbana som uppfyller vissa villkor för finanspolitisk anpassning och som godkänns av rådet. Vidare ska medlemsstaterna enligt förslaget kunna genomföra en mer gradvis finanspolitisk konsolidering genom en förlängning av anpassningsperioden om de förbinder sig till en uppsättning reformer och investeringar. För det andra föreslår kommissionen ändringar i förordningen om den korrigerande delen av stabilitets- och tillväxtpakten, som bland annat innebär att det tidigare så kallade 1/20-delskriteriet för skuldkvoter över 60 procent avskaffas till förmån för efterlevnad av utgiftsbanan. Slutligen föreslår kommissionen ett antal ändringar i direktivet om krav på medlemsstaternas budgetramverk, vilka bland annat syftar till att stärka nationella finanspolitiska institutioners oberoende och kapacitet.

Lagstiftningspaketet beskrivs närmare i faktrapromemoria 2022/23:FPM91.

Sedan förslagen presenterades har förhandlingar pågått i rådet. Diskussioner på teknisk och politisk nivå har klargjort vissa dimensioner av kommissionens förslag och bidragit till att identifiera ett antal frågor som kommer att bli centrala för att nå en kompromiss i rådet. Här kan bland annat nämnas hur så kallade gemensamma säkerhetsmekanismer för skuldminskning ska utformas, samt vilka regler som ska gälla för reformer och investeringar av betydelse för anpassningsbanan. Även frågor kopplade till efterlevnad av regelverket är fortsatt utestående. Hit hör till exempel vad som ska betraktas som relevanta faktorer i bedömningen av när en medlemsstat ska försättas i ett så kallat underskottsförfarande. Det pågår också fortsatt diskussioner om de ändringar som föreslås i direktivet om medlemsstaternas nationella budgetramverk, där fokus ligger på vilka uppgifter som de nationella finanspolitiska institutionerna ska tillskrivas.

Förhandlingarna har intensifierats ytterligare den senaste månaden, på såväl teknisk som politisk nivå. Det är ännu ovisst om lagstiftningspaketet kommer vara redo för beslut om allmän riktlinje på Ekofinrådets möte den 8 december 2023. Det kan också bli aktuellt med en informell överenskommelse i de stora frågorna eller enbart diskussion.

Förslag till svensk ståndpunkt

5. Europaketet

- a) Förordningen om den digitala euron
- b) Förordningen om omfattningen och effekterna av eurosedlars och euromynts ställning som lagliga betalningsmedel
- Diskussionspunkt

Rådet väntas få en lägesuppdatering om förhandlingarna om kommissionens lagstiftningspaket om digital euro, med möjlighet till diskussion.

Överläggning med finansutskottet om lagstiftningspaketet ägde rum den 28 september 2023. Det aktuella förslaget har inte behandlats i EU-nämnden tidigare.

Den 28 juni 2023 presenterade kommissionen ett förslag till lagstiftningspaket i syfte att ge lagstöd till ett eventuellt framtida inrättande av en digital euro.

Lagstiftningspaketet beskrivs närmare i faktrapromemoria 2022/23:FPM117.

Paketet innehåller tre lagförslag. I det första föreslås en förordning om inrättande av digital euro. Förslaget innehåller ett övergripande regelverk för att etablera en digital euro, med regler för finansiell stabilitet, distribution och ersättningsmodeller, lagligt betalningsmedel, personlig integritet samt sanktionskontroller och bekämpning av penningtvätt. I det andra föreslår kommissionen en förordning om eurokontanter som lagligt betalningsmedel. Förslaget syftar till att säkerställa tillgången till och acceptansen av eurokontanter i euroområdet. Dessa förordningar gäller bara euroländerna och Sverige har inte rösträtt avseende förslagen.

Slutligen föreslås en förordning om tillhandahållande av digital euro av betaltjänstleverantörer i icke-euromedlemsstater. Förslaget syftar till att göra det möjligt för betaltjänstleverantörer i icke-euromedlemsländer att tillhandahålla tjänster för digital euro till medborgare och företag i euroområdet, i enlighet med de regler som gäller för aktörer inom euroområdet. Denna förordning gäller alla unionens medlemsstater.

Sedan förslaget presenterades har det diskuterats på teknisk nivå. Det finns fortfarande flera utestående frågor och ett beslut väntas inte i närtid.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar att rådet ska få en lägesuppdatering om arbetet med lagstiftningspaketet om en digital euro. I förhandlingen verkar regeringen för att regleringen sker med beaktande av att EU är en marknad med flera olika valutor, att den inre marknaden inte fragmenteras och att frågor som berör alla medlemsstater diskuteras och beslutas av samtliga medlemsstater.

6. Övriga frågor

Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster

- Informationspunkt

Ordförandeskapet väntas informera om hur arbetet går med aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster.

Ikke lagstiftende verksamhet

7. Ekonomiska och finansiella konsekvenser av Rysslands angrepp mot Ukraina

- Diskussionspunkt

Rådet väntas diskutera ekonomiska och finansiella konsekvenser av Rysslands aggression mot Ukraina.

Samråd med EU-nämnden inför liknande diskussioner har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 3 november 2023. Överläggning med finansutskottet om makrofinansiellt stöd till Ukraina under 2023 ägde senast rum den 8 december 2022 och samråd med EU-nämnden den 9 december 2022. Överläggning med finansutskottet och samråd med EU-nämnden om kommissionens förslag om en ny facilitet för stöd till Ukraina ägde rum den 7 juli 2023.

Rådet har sedan februari 2022 haft återkommande diskussioner med anledning av Rysslands aggression mot Ukraina. Diskussionerna har huvudsakligen fokuserat på genomförandet av sanktioner, inklusive arbetet med frysta ryska tillgångar, det ekonomiska läget i Ukraina och finansiellt stöd till Ukraina.

Ukrainas ekonomi har visat sig vara mer motståndskraftig än väntat och IMF har noterat en gradvis återhämtning av ekonomisk aktivitet under 2023. De externa finansieringsbehoven uppskattas till cirka 75,1 miljarder euro under perioden 2024–2027. På längre sikt väntas behoven bli mycket stora. Världsbanken har uppskattat behoven för uppbyggnad och återhämtning under de kommande tio åren till cirka 411 miljarder US-dollar, vilket skulle motsvara mer än 200 procent av Ukrainas BNP före kriget.

När det gäller EU:s finansiella stöd till Ukraina beslutade rådet i december 2022 om ett lagstiftningspaket gällande makrofinansiellt stöd under 2023. Paketet tillgängliggör upp till 18 miljarder euro i förmånliga lån. Hittills har 16,5 miljarder euro betalats ut.

Lagstiftningspaketet beskrivs närmare i faktrapromemoria 2022/23:FPM23.

Den 20 juni 2023 presenterade kommissionen ett lagstiftningsförslag om en ny facilitet för stöd till Ukraina under perioden 2024–2027. Faciliteten utgör

en del av förslaget om en revidering av det fleråriga budgetramverket (MFF). Syftet är att ge en ökad förutsägbarhet och stabilitet i EU:s stöd till Ukraina på medellång sikt.

Förslaget beskrivs närmare i faktrapromemoria 2022/23:FPM111.

När det gäller sanktioner har EU sedan februari 2022 infört elva sanktionspaket mot Ryssland i syfte att strypa landets inkomster och krigsförmåga. Den 5 december 2022 trädde ett pristak och ett embargo i kraft gällande råolja och den 6 februari 2023 trädde motsvarande restriktioner i kraft gällande andra petroleumprodukter. Kommissionen har nu presenterat ett förslag till ett tolfte sanktionspaket. Förslaget, som just nu förhandlas i rådet, innehåller bland annat ett stort antal nya listningar av individer och enheter, ytterligare import- och exportförbud, samt åtgärder för att motverka kringgående av EU:s sanktioner.

Under våren 2023 inleddes ett arbete med att utforska hur frysta och immobiliserade ryska tillgångar kan användas för uppbyggnaden av Ukraina. I enlighet med slutsatserna från Europeiska rådets möte den 26–27 oktober 2023 undersöks för närvarande möjligheterna att använda övervinster som europeiska finansieringsinstitut gjort genom att förvalta den ryska centralbankens immobiliserade tillgångar för att stödja Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att EU fortsatt bör bistå Ukraina med omfattande ekonomiskt stöd. När det gäller Ukrainafaciliteten ska Sverige verka för att den hanteras som ett separat instrument. Vidare välkomnar regeringen ett mer förutsebart och strukturerat upplägg för EU:s stöd till Ukraina. Stödet bör även kopplas till lämpliga reformvillkor och huvudsakligen kunna klassas som internationellt bistånd enligt OECD/DAC:s riktlinjer.

När det gäller sanktioner anser regeringen att EU tillsammans med partners och likasinnade bör upprätthålla och öka trycket på Ryssland, inklusive genom kontinuerligt framtagande av ytterligare sanktionspaket. Samtidigt bör EU fortsätta arbetet med att säkerställa efterlevnaden av redan beslutade sanktioner. Regeringen välkomnar därför förslaget till ett tolfte sanktionspaket, inklusive förslag på åtgärder som motverkar kringgående av sanktioner.

Regeringen menar att det är viktigt att skapa förutsättningar för att ett konkret förslag för användandet av frysta tillgångar för stöd till Ukraina presenteras så att det kan förhandlas, i enlighet med slutsatserna från Europeiska rådet. Vidare anser regeringen att det är viktigt med koordinering med andra partners, såsom G7-länderna.

8. Den ekonomiska återhämtningen i Europa

a) Genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens

- Diskussionspunkt

Rådet väntas få en uppdatering om genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF), med möjlighet till diskussion.

Överläggning med finansutskottet om RRF ägde rum den 16 juni 2020 och överläggning om förslaget om RRF:s roll i REPowerEU-planen ägde rum den 14 juni 2022. Samråd med EU-nämnden om RRF har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 3 november 2023.

Den 28 maj 2020 presenterade kommissionen ett förslag om inrättande av RRF. Förordningen trädde i kraft den 19 februari 2021.

Förslaget beskrivs närmare i faktrapomemoria 2019/20:FPM52.

Den 18 maj 2022 presenterade kommissionen ett paket med ett antal meddelanden inom ramen för REPowerEU-planen. Paketet innehöll bland annat ett förslag till en tilläggsförordning till RRF, som innebar att RRF ska ha en central roll i genomförandet av REPowerEU. Förordningen trädde i kraft den 1 mars 2023.

Paketet beskrivs närmare i faktrapomemoria 2021/22:FPM102.

Enligt RRF-förordningen ska medlemsstaterna lämna in återhämtnings- och resiliensplaner till kommissionen för att erhålla ekonomiskt stöd från RRF. RRF-förordningen och tilläggsförordningen tillåter även revideringar av planerna. De ursprungliga, liksom de reviderade planerna, godkänns genom att rådet antar genomförandebeslut.

Samtliga medlemsstaters återhämtnings- och resiliensplaner har antagits av rådet. Därutöver har samtliga medlemsstater lämnat in minst en reviderad återhämtningsplan, varav 18 har antagits av rådet. I mitten av november

hade ordinarie utbetalningar genomförts till 19 medlemsstater och totalt hade knappt 175 miljarder euro betalats ut i förhandsutbetalningar, lån och bidrag till medlemsstaterna från RRF.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar information om genomförandet av RRF.

b) Rådets genomförandebeslut inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens

- Besluts punkt

Rådet väntas anta kommissionens förslag till ändring av rådets genomförandebeslut för Belgiens, Bulgariens, Cyperns, Finlands, Greklands, **Irlands, Italiens**, Kroatens, Lettlands, Polens, Rumäniens, Tysklands och **Ungerns** återhämtnings- och resiliensplaner.

Samråd med EU-nämnden om Belgiens, Greklands, Lettlands och **Italiens** återhämtnings- och resiliensplaner ägde rum den 9 juli 2021. Samråd med EU-nämnden om Cyperns och Kroatens planer ägde rum den 23 juli 2021. Samråd med EU-nämnden om Rumäniens, Bulgariens och Polens planer ägde rum den 27 oktober 2021, den 29 april 2022 respektive den 15 juni 2022. **Samråd med EU-nämnden om Ungerns plan ägde rum den 6 december och 14 december 2022.** Samråd med EU-nämnden om Tysklands plan ägde rum den 9 juli 2021 och den 10 februari 2023. Samråd med EU-nämnden om Finlands plan ägde rum den 27 oktober 2021 och den 10 mars 2023. **Samråd med EU-nämnden om Irlands plan ägde rum den 3 september 2021 och den 7 juli 2023.** De aktuella revideringarna har inte behandlats i riksdagen tidigare.

Reviderat genomförandebeslut för Belgiens återhämtnings- och resiliensplan

Genomförandebeslutet för Belgiens återhämtnings- och resiliensplan antogs av rådet den 13 juli 2021.

Den 20 juli 2023 lämnade Belgien in en reviderad återhämtnings- och resiliensplan med anledning av minskat bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF), ansökan om lån, objektiva omständigheter och inkludandet av ett REPowerEU-kapitel. Minskningen av bidraget är en

följd av att kommissionen fastställde fördelningen av bidragsmedel från RRF i juni 2022.

Efter revideringen uppgår planen till totalt 5,3 miljarder euro, vilket motsvarar drygt en procent av 2019 års BNP.

I den reviderade planen tar Belgien bort ett antal åtgärder, som bland annat syftade till att renovera byggnader samt främja investeringar i förnybara värmesystem samt digitalisering av regionala och lokala myndigheter. Därutöver revideras ett antal åtgärder bland annat genom att senarelägga slutdatum för genomförandet.

REPowerEU-kapitlet innehåller fyra nya reformer, 17 nya investeringar, sju överförda investeringar från den befintliga planen och en utökad befintlig investering. De nya reformerna syftar bland annat till att förenkla administrativa processer och tillståndsförfaranden vid utbyggnad av förnybar energi. De nya investeringarna syftar bland annat till att utrusta bostäder i utsatta områden med värmepumpar och solpaneler. De överförda investeringarna inkluderar åtgärder för att främja forskning om energisystem samt möjliggöra anslutning till vindkraftverk till havs. Den utökade investeringen syftar till att främja energieffektiva investeringar bland låginkomsttagare

Reviderat genomförandebeslut för Bulgariens återhämtnings- och resiliensplan
Genomförandebeslutet för Bulgariens återhämtnings- och resiliensplan antogs av rådet den 4 maj 2022.

Den 29 september 2023 lämnade Bulgarien in en reviderad återhämtnings- och resiliensplan med anledning av minskat bidrag från RRF och objektiva omständigheter. Minskningen av bidraget är en följd av att kommissionen fastställde fördelningen av bidragsmedel från RRF i juni 2022.

Efter revideringen uppgår planen till totalt 6,2 miljarder euro, vilket motsvarar cirka tio procent av 2019 års BNP.

I den reviderade planen tar Bulgarien bort eller skalar ner ett antal åtgärder, som bland annat syftade till att främja den gröna omställningen, förbättra infrastrukturen samt modernisera vården och den statliga administrationen. Bulgarien reviderar även en åtgärd på grund av objektiva omständigheter.

Därutöver revideras ett antal åtgärder bland annat genom att senarelägga slutdatum för genomförandet.

Reviderat genomförandebeslut för Cyperns återhämtnings- och resiliensplan

Genomförandebeslutet för Cyperns återhämtnings- och resiliensplan antogs av rådet den 28 juli 2021.

Den 1 september 2023 lämnade Cypern in en reviderad återhämtnings- och resiliensplan med anledning av minskat bidrag från RRF, objektiva omständigheter och inkluderandet av ett REPowerEU-kapitel. Minskningen av bidraget är en följd av att kommissionen fastställde fördelningen av bidragsmedel från RRF i juni 2022.

Efter revideringen uppgår planen till totalt 1,2 miljarder euro, vilket motsvarar drygt fem procent av 2019 års BNP.

I den reviderade planen tar Cypern helt eller delvis bort ett antal åtgärder, som bland annat syftade till att främja diversifiering inom den gröna omställningen samt den privata sektorns konkurrenskraft. Därutöver revideras ett antal åtgärder bland annat genom att senarelägga slutdatum för genomförandet.

REPowerEU-kapitlet innehåller fyra nya reformer och fem utökade befintliga investeringar. De nya reformerna syftar bland annat till att stärka civilsamhällets påverkansmöjlighet i åtgärder för den gröna omställningen samt att förenkla tillståndprocesser vid uppförande av laddstationer för elbilar. De utökade investeringarna syftar till att främja användandet av förnybar energi och elbilar.

Reviderat genomförandebeslut för Finlands återhämtnings- och resiliensplan

Genomförandebeslutet för Finlands återhämtnings- och resiliensplan antogs av rådet den 29 oktober 2021. Den 14 mars 2023 antog rådet en ändring av rådets genomförandebeslut för Finlands plan.

Den 5 oktober 2023 lämnade Finland in en reviderad återhämtnings- och resiliensplan med anledning av inkluderandet av ett REPowerEU-kapitel.

Efter revideringen uppgår planen till totalt 1,9 miljarder euro, vilket motsvarar drygt 0,8 procent av 2019 års BNP.

REPowerEU-kapitlet innehåller en ny reform och tre nya investeringar. Den nya reformen syftar till att förenkla tillståndprocesser för projekt inom förnybar energi. De nya investeringarna syftar till att främja grön energiproduktion och utveckling inom grön energi.

Reviderat genomförandebeslut för Greklands återhämtnings- och resiliensplan

Genomförandebeslutet för Greklands återhämtnings- och resiliensplan antogs av rådet den 13 juli 2021.

Den 31 augusti 2023 lämnade Grekland in en reviderad återhämtnings- och resiliensplan med anledning av minskat bidrag från RRF, ansökan om nya lån från RRF, objektiva omständigheter och inkludandet av ett REPowerEU-kapitel. Minskningen av bidraget är en följd av att kommissionen fastställde fördelningen av bidragsmedel från RRF i juni 2022.

Efter revideringen uppgår planen till totalt 36,6 miljarder euro, vilket motsvarar drygt 17 procent av 2019 års BNP.

I den reviderade planen tar Grekland helt eller delvis bort ett antal åtgärder, som bland annat syftade till att stärka motståndskraften hos särskilda ekonomiska sektorer. Grekland lägger även till ett antal nya åtgärder som bland annat syftar till att minska skatteundandragande. Därutöver revideras ett antal åtgärder bland annat genom att senarelägga slutdatum för genomförandet.

REPowerEU-kapitlet innehåller sju nya reformer, två nya investeringar och två utökade befintliga investeringar. De nya reformerna syftar bland annat till att främja produktion, förvaring och transport av biometan och vätgas. Vidare syftar de nya investeringarna till att bland annat förbättra vatten- och avlopssystem. De utökade investeringarna rör renoveringar för energieffektivisering och energiförvaring.

Reviderat genomförandebeslut för Irlands återhämtnings- och resiliensplan

Genomförandebeslutet för Irlands återhämtnings- och resiliensplan antogs av rådet den 8 september 2021. Den 14 juli 2023 antog rådet en ändring av rådets genomförandebeslut för Irlands plan.

Den 25 oktober 2023 lämnade Irland in en reviderad återhämtnings- och resiliensplan med anledning av minskat bidrag från RRF och objektiva

omständigheter. Minskningen av bidraget är en följd av att kommissionen fastställde fördelningen av bidragsmedel från RRF i juni 2022.

Efter revideringen uppgår planen till 923 miljoner euro, vilket motsvarar knappt 0,3 procent av 2019 års BNP.

I den reviderade planen tar Irland bort två åtgärder som syftade till att främja energieffektiviseringar av bostäder samt erbjuda praktik- och utbildningsprogram för arbetslösa. Därtill revideras ett antal åtgärder bland annat genom att senarelägga slutdatum för genomförandet.

Reviderat genomförandebeslut för Italiens återhämtnings- och resiliensplan

Genomförandebeslutet för Italiens återhämtnings- och resiliensplan antogs av rådet den 13 juli 2021.

Den 7 augusti 2023 lämnade Italien in en reviderad återhämtnings- och resiliensplan med anledning av ökat bidrag från RRF, objektiva omständigheter och inkluderandet av ett REPowerEU-kapitel. Ökningen av bidraget är en följd av att kommissionen fastställde fördelningen av bidragsmedel från RRF i juni 2022.

Efter revideringen uppgår planen totalt till 194,4 miljarder euro, vilket motsvarar knappt elva procent av 2019 års BNP.

I den reviderade planen lägger Italien till ett antal åtgärder, som bland annat syftar till att främja digitalisering av offentlig upphandling samt stödja upprättande av elnät i hamnområden. Italien tar även bort ett antal åtgärder, som bland annat syftade till att främja energieffektivitet bland kommuner. Därutöver revideras ett antal åtgärder bland annat genom att senarelägga slutdatum för genomförande.

REPowerEU-kapitlet innehåller fem nya reformer, tolv nya investeringar och fem utökade befintliga investeringar. De nya reformerna syftar bland annat till att förbättra tillståndsförfarandet för förnybar energi och stödja produktion av biometan. De nya investeringarna syftar bland annat till att främja energieffektivisering bland utsatta hushåll och utöka tillgången på kritiska råvaror. De utökade investeringarna syftar bland annat till att öka effektiviteten, tillförlitligheten och säkerheten i elnätet samt utöka kapaciteten i den offentliga förvaltningen.

Reviderat genomförandebeslut för Kroatiens återhämtnings- och resiliensplan

Genomförandebeslutet för Kroatiens återhämtnings- och resiliensplan antogs av rådet den 28 juli 2021.

Den 31 augusti 2023 lämnade Kroatien in en reviderad återhämtnings- och resiliensplan med anledning av minskat bidrag från RRF, objektiva omständigheter, ansökan om lån och inkluderandet av ett REPowerEU-kapitel. Minskningen av bidraget är en följd av att kommissionen fastställde fördelningen av bidragsmedel från RRF i juni 2022.

Efter revideringen uppgår planen till totalt 10,0 miljarder euro, vilket motsvarar drygt 18 procent av 2019 års BNP.

I den reviderade planen lägger Kroatien till ett antal åtgärder för att stärka ekonomins konkurrenskraft, förbättra vatten- och avfallshanteringen och öka kvaliteten och tillgängligheten i skolsystemet. Kroatien tar även bort en åtgärd som syftade till att främja näringslivets digitala omställning. Vidare skapas ett antal åtgärder ner. Därutöver revideras ett antal åtgärder bland annat genom att senarelägga slutdatum för genomförandet.

REPowerEU-kapitlet innehåller en ny reform och fem nya investeringar. Reformen syftar till att främja kompetenser inom den gröna omställningen genom att införa en ny modell för vuxenutbildningsprogram inom byggsektorn. De nya investeringarna syftar bland annat till att bygga ut energinätverk och LNG-terminaler, öka forskningen om förnybara energikällor och främja energieffektivisering av byggnader.

Reviderat genomförandebeslut för Lettlands återhämtnings- och resiliensplan

Genomförandebeslutet för Lettlands återhämtnings- och resiliensplan antogs av rådet den 13 juli 2021.

Den 26 september 2023 lämnade Lettland in en reviderad återhämtnings- och resiliensplan med anledning av objektiva omständigheter och inkluderandet av ett REPowerEU-kapitel.

Efter revideringen uppgår planen till totalt 2,0 miljarder euro, vilket motsvarar drygt sex procent av 2019 års BNP.

I den reviderade planen tar Lettland bort en åtgärd som syftade till utbyggnad av 5G-infrastruktur. Därutöver revideras ett antal åtgärder bland annat genom att senarelägga slutdatum för genomförandet.

REPowerEU-kapitlet innehåller en ny reform och tre nya investeringar. Den nya reformen syftar till att minska beroendet av fossila bränslen och utveckla potentialen till att bli ett energiexporterande land. De nya investeringarna syftar bland annat till att stödja sammankopplingen mellan de nationella elnäten med de kontinentala, samt till att främja produktion av hållbar biometan.

Reviderat genomförandebeslut för Polens återhämtnings- och resiliensplan

Genomförandebeslutet för Polen återhämtnings- och resiliensplan antogs av rådet den 17 juni 2022.

Den 31 augusti 2023 lämnade Polen in en reviderad återhämtnings- och resiliensplan med anledning av ökat bidrag från RRF, ansökan om ytterligare lån, objektiva omständigheter och inkludandet av ett REPowerEU-kapitel. Ökningen av bidraget är en följd av att kommissionen fastställde fördelningen av bidragsmedel från RRF i juni 2022.

Efter revideringen uppgår planen till totalt knappt 59,8 miljarder euro, vilket motsvarar drygt elva procent av 2019 års BNP.

I den reviderade planen tar Polen bort ett antal åtgärder som bland annat syftade till att effektivisera biljettsystem för tåg samt främja energilagring. Därutöver revideras ett antal åtgärder genom att bland annat senarelägga slutdatum för genomförandet

REPowerEU-kapitlet innehåller sju nya reformer, sex nya investeringar och tre investeringar som har förflyttats från den ursprungliga planen. De nya reformerna syftar bland annat till att effektivisera tillstandsprocesser för förnybara energikällor, öka energieffektiviteten vid uppvärmning av bostäder samt främja utökad kompetens för den gröna omställningen. De nya investeringarna syftar bland annat till att stödja utbyggnad av eldistributionsnätet på landsbygden samt upprätta vindkraftsparker till havs. De förflyttade investeringarna syftar bland annat till att stödja inköp av utsläppsfria bussar.

För att få ordinarie utbetalningar från RRF måste Polen genomföra åtgärder inom rättsstatsområdet, såsom det fastställts i den ursprungliga planen

Reviderat genomförandebeslut för Rumäniens återhämtnings- och resiliensplan

Genomförandebeslutet för Rumäniens återhämtnings- och resiliensplan antogs av rådet den 29 oktober 2021.

Den 8 september 2023 lämnade Rumänien in en reviderad återhämtnings- och resiliensplan med anledning av minskat bidrag från RRF, objektiva omständigheter och inkluderandet av ett REPowerEU-kapitel. Minskningen av bidraget är en följd av att kommissionen fastställde fördelningen av bidragsmedel från RRF i juni 2022.

Efter revideringen uppgår planen till totalt 28,5 miljarder euro, vilket motsvarar knappt 13 procent av 2019 års BNP.

I den reviderade planen tar Rumänien helt eller delvis bort ett antal åtgärder som bland annat syftade till en förbättra avfallshantering, minska utsläppen från transportsektorn och etablera ett digitalt ID-kort. Därutöver revideras ett antal åtgärder bland annat genom att senarelägga slutdatum för genomförandet.

REPowerEU-kapitlet innehåller två nya reformer och sju nya investeringar. Reformerna och investeringarna syftar till att främja grön energiproduktion, energieffektivisering av byggnader och till att höja arbetskraftskompetensen inom grön energi.

Reviderat genomförandebeslut för Tysklands återhämtnings- och resiliensplan

Genomförandebeslutet för Tysklands återhämtnings- och resiliensplan antogs av rådet den 13 juli 2021. Den 14 februari 2023 antog rådet en ändring av rådets genomförandebeslut för Tysklands plan.

Den 15 september 2023 lämnade Tyskland in en reviderad återhämtnings- och resiliensplan med anledning av utökat bidrag RRF. Ökningen av bidraget är en följd av att kommissionen fastställde fördelningen av bidragsmedel från RRF i juni 2022.

Efter revideringen uppgår planen totalt till 28,7 miljarder euro, vilket motsvarar drygt en procent av 2019 års BNP.

I den reviderade planen lägger Tyskland till en åtgärd som syftar till att främja utbyggnaden av förnybara fjärrvärmesystem. Tyskland skalar även upp två befintliga åtgärder i den ursprungliga planen som syftar till att subventionera elbilar och installera laddstationer för elbilar vid bostadshus.

Reviderat genomförandebeslut för Ungerns återhämtnings- och resiliensplan

Genomförandebeslutet för Ungerns återhämtnings- och resiliensplan antogs av rådet den 15 december 2022.

Den 31 augusti 2023 lämnade Ungern in en reviderad återhämtnings- och resiliensplan med anledning av ansökan om lån från RRF, objektiva omständigheter och inkluderandet av ett REPowerEU-kapitel.

Efter revideringen uppgår planen totalt till 10,4 miljarder euro, vilket motsvarar drygt sju procent av 2019 års BNP.

I den reviderade planen tar Ungern bort ett antal åtgärder som bland annat syftade till att främja hållbar avfallshantering. Därutöver revideras ett antal åtgärder bland annat genom att senarelägga slutdatum för genomförandet

REPowerEU-kapitlet innehåller 13 nya reformer och 16 nya investeringar. De nya reformerna syftar bland annat till att främja ellagring, stödja lagstiftningsmiljön för produktion och användning av väte samt utveckla en nationell strategi och handlingsplan för att öka kompetensen inom grön omställning. De nya investeringarna syftar bland annat till att främja utbyggnad av förnybara energikällor, stimulera privata investeringar inom energieffektivisering samt bygga ut laddningsstationer för elfordon.

För att få ordinarie utbetalningar från RRF måste Ungern genomföra åtgärder inom rättsstatsområdet, såsom det fastställts i den ursprungliga planen.

Kommissionens bedömning är att de 13 reviderade återhämtnings- och resiliensplanerna uppfyller kriterierna för stöd enligt förordningen för RRF.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen instämmer med kommissionens bedömning att de 13 reviderade återhämtnings- och resiliensplanerna uppfyller kriterierna för stöd enligt förordningen för RRF. Regeringen kan därför ställa sig bakom

kommissionens förslag till ändring av rådets genomförandebeslut för de aktuella återhämtnings- och resiliensplanerna.

Regeringen understryker att en förutsättning för att ordinarie utbetalningar från RRF ska ske, är att Polen och Ungern verkligen genomför de åtgärder som är kopplade till rättsstatens principer. Detta är något som regeringen noggrant kommer att bevaka.

9. Den europeiska planeringsterminen 2024

Den årliga översikten över hållbar tillväxt 2024, rapporten om förvarningsmekanismen 2024 och rekommendationen om den ekonomiska politiken för euroområdet

- Diskussionspunkt

Rådet väntas få en presentation av den årliga hållbara tillväxtöversikten, förvarningsrapporten samt förslag till rådets rekommendation till euroområdet, med möjlighet till diskussion.

EU-nämnden fick information om den årliga hållbara tillväxtöversikten den 24 november inför Epscorådets möte den 27–28 november 2023. Den årliga förvarningsrapporten och eurorekommendationen har inte tidigare behandlats i riksdagen.

Den 21 november 2023 publicerade kommissionen det så kallade höstpaketet. Höstpaketet innehåller bland annat den årliga hållbara tillväxtöversikten, den årliga förvarningsrapporten och förslag till rådets rekommendation för euroområdets ekonomiska politik.

Den årliga hållbara tillväxtöversikten

I den årliga hållbara tillväxtöversikten presenterar kommissionen sina förslag till prioriteringar för EU:s ekonomiska politik och sysselsättningspolitik för de kommande 12 till 18 månaderna.

I rapporten konstaterar kommissionen bland annat att tillväxten i EU har avtagit och att den höga inflationen och räntehöjningarna tynger hushåll, företag och offentliga finanser. Samtidigt noteras att sysselsättningen inom EU är rekordhög och att arbetslösheten är historiskt låg.

Vidare konstateras att EU står inför ett antal utmaningar, bland annat kopplade till EU:s långsiktiga konkurrenskraft, mot bakgrund av den

geopolitiska utvecklingen. Enligt kommissionen finns ett ökat behov av öppen strategisk autonomi, med diversifierade värdekedjor för att stärka EU:s ekonomiska säkerhet och motståndskraft.

Den årliga förvarningsrapporten

Kommissionens förvarningsrapport utgör starten på det årliga makroekonomiska obalansförfarandet. I rapporten analyserar kommissionen den makroekonomiska utvecklingen inom medlemsstaterna utifrån en rad indikatorer. Medlemsstater som enligt kommissionens analys visar tecken på makroekonomiska obalanser, blir föremål för fördjupade granskningar. Syftet med de fördjupade granskningarna är att bedöma huruvida obalanser föreligger, och hur allvarliga de eventuella obalanserna är.

Kommissionen konstaterar att årets rapport har tagits fram i en miljö av fallande men på många håll fortsatt hög inflation och en generell inbromsning av EU:s ekonomi.

Baserat på rapportens slutsatser anser kommissionen att fördjupade granskningar är motiverade i alla länder som bedömdes ha obalanser i förra årets cykel. Dessa är Cypern, Frankrike, Tyskland, Grekland, Italien, Ungern, Nederländerna, Portugal, Rumänien, Spanien och Sverige. Därtill anser kommissionen det motiverat att genomföra en fördjupad granskning även i Slovakien. Den fördjupade granskningen av Sverige motiveras liksom tidigare år av en hög privat skuldsättning och höga bostadspriser. Kommissionen noterar att bostadspriserna fallit i Sverige under 2022, men bedömer att de fortsatt är övervärderade.

Rekommendation till euroområdet

Kommissionen publicerar årligen ett förslag på rådsrekommendation för euroområdets ekonomiska politik det kommande året. I årets rekommendation uppmanas euroländerna föra en koordinerad och adekvat finanspolitik, där energistödsåtgärder dras tillbaka, för att förbättra de offentliga finanserna och undvika att driva på inflationen. Därtill rekommenderas länderna att upprätthålla offentliga och privata investeringar, och stötta en lönebildning som återställer löntagarnas köpkraft, samtidigt som hänsyn tas till konkurrenskraften.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar årets hållbara tillväxtöversikt och kan på ett övergripande plan ställa sig bakom de prioriteringar som kommissionen föreslår för den ekonomiska politiken i EU.

Det är viktigt att planeringsterminen fokuserar på de övergripande målen att säkerställa sunda offentliga finanser, förebygga och korrigera makroekonomiska obalanser, och främja hållbar ekonomisk tillväxt och välfungerande arbetsmarknader.

Regeringen välkomnar vidare förvarningsrapporten och noterar kommande fördjupade granskningar. Avseende Sverige fortsätter regeringen och berörda myndigheter att noga följa utvecklingen kring hushållens skuldsättning och bostadsmarknaden, där flera åtgärder har genomförts de senaste åren.

Det finns skäl att ge euroområdet som helhet visst fokus inom den europeiska planeringsterminen, med tanke på dess särskilda utmaningar. Regeringen anser samtidigt att det är viktigt att den europeiska planeringsterminen förblir ett ramverk för hela EU.

10. Ekofinrådets rapport till Europeiska rådet om skattefrågor

- Besluts punkt

Rådet väntas godkänna en rapport om skattefrågor, vilken ska överlämnas till det Europeiska rådet den 14–15 december 2023.

Den aktuella rapporten har inte behandlats i riksdagen tidigare. Information till skatteutskottet planeras till den 30 november 2023.

På uppdrag av det Europeiska rådet återskriver kommissionen och rådet halvårsvis dels om konkreta metoder för att stärka kampen mot skattebedrägeri och skatteundandragande, dels om det pågående arbetet med vissa skatteförslag i rådet.

Enligt uppdraget ska arbetet inriktas på områden där mer ambitiösa insatser är tänkbara, med fokus på hur skattepolitiken kan stödja samordningen av den ekonomiska politiken och bidra till finanspolitisk samordning och tillväxt.

Den aktuella rapporten beskriver det arbete som bedrivits på skatteområdet under det spanska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd. I rapporten beskrivs bland annat det spanska ordförandeskapets arbete med förslaget om mervärdesskatt i den digitala tidsåldern, direktiv om snabbare och säkrare skattelättnad för överskjutande källskatt (FASTER) och förslag till rådets direktiv med regler för att förhindra att legala enheter som saknar substans missbrukas för skatteändamål och ändring av direktiv 2011/16/EU.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen avser att ställa sig bakom rapporten.

11. Slutsatser om de framsteg som uppförandekodgruppen gjort

- Besluts punkt

Väntas beslutas som A-punkt på ett kommande rådsmöte.